

Fecskeház koncepció

Készítette: ÉME Mesteriskola XXII. Ciklus

Kozma Zoltán, Kun Tamás, Szigeti Nóra

Mester: Dévényi Tamás

Prológus

Az önkormányzat a fiatal párok, családok helyzetének javítása érdekében ún. "Fecskeház" jellegű lakóház programjának kidolgozása mellett döntött. A kissé elidegenedő társadalmi folyamatok közt ez mindenképpen egy érzékeny, a szociális viszonyokat is mélyen érintő téma. A lakhatási problémák megoldásán túl, az alapvető közösségfejlesztésre való törekvés, az életszínvonalhoz való őszinte alkalmazkodás, vagy a mindennapi anyagi és szellemi boldogulás segítése lételem, jövőbe mutató önkormányzati, tervezői és felhasználói cél, illetve magatartás.

Állítás

A Fecskeház ideológiája, lakótér - lakó viszonya több ponton is eltér egy öröklakásos társasház típustól.

Az anyagi és egyéb szociális helyzetet alapul vevő, megkülönböztetett, szerződéses bérlői viszonyról beszélünk, mely szigorú, ugyanakkor tiszta kereteket fogalmaz meg a lakhatásra.

Őszinte építészeti megfogalmazásra van szükség, amely tudomásul veszi a kötöttségeket, azokat tekinti kiindulópontjának, és kihasználva a helyzet adta lehetőségeket, az időbeli ciklikusságot, a bérlői rendszert, a helyszínt, kísérletet tesz az itt lakók élethelyzetének és életminőségének javítására.

A szociális helyzet őszinte vállalásával együtt jár az egymáshoz való alkalmazkodás szüksége, mely a felmerülő kötöttségek mellett építő jellegű – mellérendelt, egyenrangú - viszonyrendszereket is előre vetít.

A ház közössége a lefektetett rendszerből fakadóan ciklikusan cserélődik. A pályázat útján felvételt nyert lakók 5 évre tervezhetnek, ezért a nem-saját-lakáshoz való viszonyuk is ez alapján formálódik, és ez az alapvetés építészeti lenyomatot is eredményezhet.

Szintén ismert, hogy a lakók 35 év alatti fiatalok, kiknek élethelyzete, szociális körülményeik és szükségleteik, lakhatási kultúrájuk különbözik egy korban vegyesebb lakóközösségétől. Ez egyben sajátos rendszert, építészeti megoldásokat is gerjeszt.

A fecskeház fogalom tehát sokkal inkább egy szituációt jelent, mintsem a hagyományos értelemben vett lakóház típust.

Egy szituáció mindig egy adott helyzetben, a szereplők aktuális viselkedése által alakul ki, oldódik meg.

Koncepció

A telek jelenleg zöld szigetként helyezkedik el a mind építészetiileg mind szociálisan (lakóház, ifjúsági bérház, iroda, panel lakótelep) vegyes közvetlen környezetben. Ennek közepén generálunk egy önmagában is életképes helyzetet, egy egységet. Olyan építészeti megfogalmazást javasolunk, mely képes definiálni a szituáció helyét, a kialakítás módját, hogy az lehetőséget és teret biztosítson a mindennapi közösségi interakciók számára. Így alakulhat ki az a belső közös/ségi térrel szorosan kommunikáló téri szituáció, tömeg, amelyben 20 szociális bérlakás elhelyezése oldható meg.

Hely

1. A telken a lehető legnagyobb terület közrefogásával definiálunk két vonalat. Ezek bizonyos hatásokat kizárnak, ugyanakkor két oldalról nyitnak, kapcsolatot teremtenek. Helykijelölő szerep.
2. A két vonal között így létrejön egy megkülönböztetett terület, egy akciózóna. Ennek megközelítése önmagát nézve kétirányú, környezetbe helyezve tetszőleges.
3. A definiált két vonal szerepéből, a feltárásból, a helyzetteremtési szándékból adódóan kirajzolódik az épületek helye a térben.

Kialakítás

1. Az épületeknek két működési feltételnek kell megfelelni. A koncepcióból fakadóan az egymás felé néző két homlokzatnak fel kell tárulnia, hogy a közrefogott tér életre keljen, a kommunikáció beinduljon. Ugyanakkor a benapozási szükségeket is teljesíteni kell.
2. A két homlokzat kialakításának módja a felület funkcionális alapú felosztása, kilyukasztása, így a kommunikálni kívánó egységek tisztán és érthetően kirajolódnak.
3. A benapozási követelmény teljesüléséhez a déli, vonal menti zárt homlokzaton a szükséges méretű és számú, síkba hozott nyílászárókat helyezünk el.

Interakció

1. A fecskeház egység térbeli struktúrájával kialakul egy földszinti közös terület, mely közös előtér, kert. Egyes pontokon a ház alá fut, közösségi élethelyzetet teremtve ezzel a mosó - és nyárikonyhának, játszóháznak, kerékpár tárolónak, fedett terasznak.
2. A két épület közös udvarról elérhető vertikális közlekedő rendszere tükrözi a kialakuló léttér viselkedését. Az átkötések lévén egy lépcső kiszolgál hozzá közeli lakásokat, de kapcsolatba lép a szemközti oldallal is.
3. Az emeleti közös terek, összekötő hidak, a földszinti kert és az egymás felé nyitó homlokzatok egy alkalmazkodó, de nyitott közösségi életre adnak lehetőséget, kommunikációs csatornákat teremtve a benne ideiglenesen lakó közösség számára.

Szerkezet, épületgépészet

A két épülettömeg falazott jellegű, vasbeton födémekkel, a homlokzataikon fehér, vakolt felületekkel. A két felnyíló homlokzat, a mögöttük rejlő funkciók vetületében visszahúzott, fehér félfényes szendvicspanel szerkezetek, beépített nyílászárókkal. Az épülettömegektől részben elváló lépcsők és hidak fémszerkezetűek, könnyed, áttört megjelenésűek.

Az épület egyszerű szerkezeti megoldásokat tartalmaz, mely lehetőségeket ad költséghatékonyabb építőanyagok felhasználására.

Mindkét épület földszintjén 40 m²-es gépészeti tér található. Itt helyezhetők el az innovatív és fenntartható épületgépészeti rendszerek, kiegészítve a tetőfelületek által kínált további lehetőségekkel.

Parkolás

Az épület célja egy bizonyos szociális réteg lakhatási helyzetének javítása, jövőképeinek elősegítése. Az itt lakók életszínvonala adott határ alatt mozog, ez a feltétel a rendszer alapját képezi, így ez levetül az itt lakók gépjármű használati szokásaira - lehetőségeire - is. Feltételezzük, hogy 50 %, tehát a lakók fele rendelkezhet saját, örökölt, vagy munkahelyi gépjárművel. A szükséges 9-10 db férőhely fele-fele elosztásban a két határoló utcán életszerűen megadható. Önkormányzati elhatározás esetén a Puskás Tivadar út ezen szakasza mentén állandó parkolóhelyek kialakíthatóak.

Paraméterek

Telek területe: 1880 m²

Beépítés: 440 m² (24 %)

Bruttó szintterület: 1760 m² (0,95 m²/m²)

Zöldfelület: 1400 m² (74 %)

Építménymagasság: 12 m

Lakásszám: 20 db (ebből 4 db 55 m² kétszintes, 4 db 35 m² kétszintes, 12 db 35 m² egyszintes)